

प्रसिद्धी विभाग
शैक्षणिक वर्ष २०१८ – १९
साहेबरावजी बुद्धपाटील स्मृती व्याख्यानमाला

राष्ट्र हेच सावरकरांचे जीवनमूल्य : डॉ. शेवडे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

राजगुरुनगर : तत्त्वज्ञ, इतिहासकार, कवी, क्रांतिकारक, देशभक्त, साहित्यिक, पत्रकार अशी एकाच मानवी शरीरात असलेली प्रतिभासंपन्न व्यक्तिमत्त्वाची विविध रूपे स्थातंत्र्यवीर सावरकरांच्या रूपाने भारताच्याच नव्हे, तर जगाच्या इतिहासात सुवर्णाक्षिराने कोरली गेली असून ते खण्या अथवांने महाराष्ट्राचे ललामभूत व्यक्तिमत्त्व असल्याचे गौरवोद्गार डॉ. सच्चिदानंद शेवडे यांनी काढले.

हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालयात आयोजित साहेबरावजी बुद्ध-पाटील स्मृती व्याख्यानमालेत 'सावरकर एक झंझायात' या विषयावर डॉ. शेवडे बोलत होते. डॉ. सच्चिदानंद शेवडे यांनी सांगितले, की राष्ट्र हेच सावरकरांचे जीवनमूल्य होते. त्यामुळे त्यांचे साहित्य हे राष्ट्रहिताच्या अनुषंगानेच निर्माण झाले आहे. याचेली त्यांनी सावरकरांच्या जीवनातील निवडक प्रेरणादायी प्रसंग सांगून विद्यार्थ्यांना सावरकरांच्या स्थातंत्र्य चब्बलीतील योगदानाची

माहिती दिली. सावरकरांच्या भाषाशुद्धीच्या चब्बलीबद्दल बोलताना त्यांनी मराठी भाषेला सावरकरांनी नव्या शब्दांची देणारी दिली असून रत्नागिरीच्या स्थानबद्धतेच्या काळात अस्पृश्योद्घाराच्या कायर्सीबतच सावरकरांनी भाषाशुद्धीची चब्बल जोमाने चालवली. त्यांच्यामुळेच महापौर, प्रशाला, प्राचार्य, दिग्दर्शन, संकलन, निर्माता असे अनेक शब्द मराठीत रुढ झाल्याचे ते म्हणाले. गांधींच्या हत्येत सावरकरांना जाणीवपूर्वक गुंतवण्यात आल्याचे ते म्हणाले. तारुण्य हे वयावर किंवा केसाच्या रंगावर न ठरता ते त्या त्या व्यक्तीच्या ऊर्जेवर ठरायला हवे, असे सांगून आपण मुलांना पराक्रमाचा इतिहास शिकवत नसल्याने मुलांमध्ये राष्ट्राबद्दलची ऊर्मी कमी झाली आहे. त्यामुळेच लष्करात अधिकाऱ्यांच्या हजारो जागा रिक्त असल्याचे ते म्हणाले. महाराष्ट्र सरकारकडे सावरकरांचे इंग्लंडमध्यील निवासस्थान असलेले इंडिया हाऊस ताब्यात घेऊन तेथे त्यांचे यथोचित स्मारक उभारण्याची मागणी केली.

स्वातंत्र्यवीर सावरकर महाराष्ट्राचे ललामभूत व्यक्तिमत्त्व

डॉ. शेवडे : राजगुरुनगर 'सावरकर एक झंझावात' वर मार्गदर्शन

राजगुरुनगर, दि. ३० (प्रतिनिधि)

- तत्त्वज्ञ, इतिहासकार, कवी, क्रांतिकारक, देशभक्त, साहित्यिक, पत्रकार अशी एकोच मानवी शरीरात असलेली प्रतिभासंपत्र व्यक्तीमत्त्वाची विविध रूपे स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या रूपाने भाराताच्याच नव्हे, तर जगाच्या इतिहासात सुवर्णाक्षराते कोरली गेली आहेत. ते ख्यात अर्थाते महाराष्ट्राचे ललामभूत व्यक्तिमत्त्व असल्याचे गौवोद्ग्राम डॉ. सचिदानंद शेवडे यांनी काढले.

राजगुरुनगर येथील हुतात्मा राजगुरु भावित्यालयात आयोजित साहेबरावजी बुद्धेपाटील स्मृती व्याख्यानमालेत उपस्थित विद्यार्थी व मान्यवर. इन्स्टेमध्ये मार्गदर्शन करताना डॉ. सचिदानंद शेवडे.

राजगुरुनगर : साहेबरावजी बुद्धेपाटील स्मृती व्याख्यानमालेत उपस्थित विद्यार्थी व मान्यवर. इन्स्टेमध्ये मार्गदर्शन करताना डॉ. सचिदानंद शेवडे.

मुळदराव आवटे, बाळासाहेब सांडभोर, उमश अगरकर, प्राचार्य डॉ. एस.बी. पाटील, व्याख्यानमाला समितीच्या अध्यक्षा अंड. राजमाला बुद्धेपाटील, उपप्राचार्य प्रा.जी.जी. गायकवाड, प्रबंधक कैलास पाचारणे व ग्रामस्थ

मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. डॉ. सचिदानंद शेवडे म्हणाले की, राष्ट्र हेच सावरकरांचे जीवनमूल्य होते. त्यामुळे त्यांचे साहित्य हे ग्रष्ठिताच्या अनुषंगानेच निर्माण झाले आहे. यावेळी त्यांनी सावरकरांच्या

मुलांमध्ये राष्ट्राबद्दलची उर्मी कमी

स्वतंत्र भारतात आपण क्रांतिकारकांची उपेक्षा केल्याचे सांगून महात्मा गांधींच्या हृत्येत सावरकरांना जाणीवूर्वीक मुंतवण्यात आले. तारुण्य हे वयावर किंवा केसाच्या रोगावर न ठरता ते त्या त्या व्यक्तीच्या उर्जे वर ठरायले हवे. आपण मुलांना पराक्रमाचा इतिहास शिकवत नसल्याने मुलांमध्ये राष्ट्राबद्दलची उर्मी कमी झाली आहे. त्यामुळेच लक्षकरात अधिकांच्या हजारो जागा रिक्त आहेत. आपण जातीपातीच्या पलिकडे जाऊन मी भारतीय आहे अशी आपली पहिली ओळख निर्माण करायला हवी, असे डॉ. सचिदानंद शेवडे यांनी नमूद केले.

जीवनातील निवडक प्रेरणादारी प्रसंग सावरकरांनी भाषाशुद्धीची चळवळ सांगून विद्यार्थ्यांना सावरकरांच्या जोमाने चालवली. त्यांच्यामुळेच स्वातंत्र चळवळीतील योगदानाची महापौर, प्रशाला, प्राचार्य, दिव्यरांन, सकलन, निर्माता असे अनेक शब्द मराठीत रुढ झाल्याचे ते म्हणाले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. धनंजय बोन्हाडे यांनी, वक्तव्याचा परिचय डॉ. कैलास सोनवणे यांनी तर अक्षय कोळेकर याने आभार मानले.

सावरकर हे महाराष्ट्राचे भूषण

डॉ. शेवडे यांचे प्रतिपादन; राजगुरुनगरला बुद्धेपाटील व्याख्यानमाला

राजगुरुनगर, ता. ३१ : “शिक्षेतून सवलत मिळण्यासाठी स्वातंत्र्यवीर सावरकरांनी इंग्रजांना दिलेले कथित माफीपत्र हे तद्दन खोटे आहे. महाराष्ट्राचे भूषण असलेल्या या उत्तुंग व्यक्तिमत्त्वाला भारतरत्न देण्याएवजी त्यांचे चारित्र्यहनन केले जाते.” अशी खंत लेखक डॉ. सच्चिदानंद शेवडे यांनी येथे व्यक्त केली.

डॉ. शेवडे
साहेबरावजी बुद्धेपाटील स्मृती व्याख्यानमालेत ‘सावरकर-एक झंझावात’ या विषयावर ते बोलत होते.

ते म्हणाले, “आपल्या देशासाठी आयुष्यातील २७ वर्षे तुरुंगात घालविलेल्या नेतृत्वाने मंडेलांना भारतरत्न दिला जातो, मात्र तेवढीच वर्षे भारतासाठी तुरुंगात घालविलेल्या सावरकरांच्या वाट्याला काय आले? जशी महात्मा गांधी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांची ब्रिटनमधील घरे शासनाने विकत घेतली, तसे सावरकरांचे वास्तव्य

असलेले ‘इंडिया हाऊस’ सुद्धा व्यायला हवे होते.”

देशभक्त, क्रांतिकारक, साहित्यिक, कवी, इतिहासकार, पत्रकार अशा अनेक भूमिका प्रतिभासंपन्न स्वातंत्र्यवीर सावरकरांनी पार पाडल्या. त्यांना फ्रान्समध्ये अटक झाल्यावर फ्रान्स सरकारच्या विरोधात निदर्शनि झाली आणि तकातीन फ्रेंच पंतप्रधानाना राजीनामा द्यावा लागला होता, असेही शेवडे म्हणाले.

राष्ट्र हेच सावरकरांचे जीवनमूळ्य होते. त्यामुळे त्यांचे साहित्य हे राष्ट्रहिताच्या अनुरंगानेच निर्माण झाले आहे. रत्नगिरीच्या स्थानबद्धतेच्या काळात सावरकरांनी भाषाशुद्धीची चलवळ चालवली. परकीय शब्दामुळे मातृभाषेतील त्या अर्थाचा मूळ शब्द मरतो, असे सावरकरांचे मत होते. त्यांनी मराठी भाषेला महापौर,

यशस्वी जीवनासाठी जगण्याचे मर्म समजले पाहिजे : कोष्टी

‘जी वन सुंदर व यशस्वी होण्यासाठी जगण्याचे मर्म अजितकुमार कोष्टी समजले पाहिजे, म्हणजे त्यातूनच जीवनाची लय

सापडेल.” असे मत हास्यकलाकार प्रा. अजितकुमार कोष्टी यांनी केले.

साहेबरावजी बुद्धेपाटील स्मृती व्याख्यानमालेच्या दुसऱ्या व्याख्यानात ‘हसवणूक’ या विषयावर बोलत होते. कोष्टी यांनी त्याच्या नेहमीच्या शेलीत अनेक विनोदी किस्से सांगितले. ते म्हणाले, “विनोदाला

विषय नसतो तर प्रत्येक विषयात विनोद असतो. विनोद समजून घेण्यासाठी प्रत्येकात छोट मुळ

दडलेल असावं लागत. योग्यवेळी पुस्तकांचा सहवास लाभल्यामुळे माझी जडणघडण झाली. मुलांनी खूप वाचन करावे. मोबाईलपासून दूर राहा. स्वतःच्या क्षमता सिद्ध करा. आपण कोणत्या क्षेत्रासाठी योग्य आहोत ते ‘शोधा. स्वतःसाठी वेळ द्या. योगाभ्यास करा. जगण्यावर प्रेम करा.” जीवनातील बारकावे समजून घेऊन हसतखेळत जगा आणि जीवनास समर्थपणे सामोरे जा, असा सल्ला त्यांनी विद्यार्थ्यांना दिला.

यांनी केले, वक्त्यांचा परिचय डॉ. कैलास सोनावणे यांनी करून दिला. तर आभार अक्षय कोळेकर यांने मानले.

तराप खाला ल्यवध आयाजन कलो होते.

हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालयातील व्याख्यानमालेस उपस्थित विद्यार्थी आणि बोलताना डॉ. सच्चिदानंद शेवडे.

'स्वा. सावरकर ललामभूत व्यक्तिमत्त्व'

राजगुरुनगर : तत्त्वज्ञ, इतिहासकार, कवी, क्रांतिकारक, देशभक्त, साहित्यिक, पत्रकार अशी एकाच मानवी शरीरात असलेली प्रतिभासंपत्र व्यक्तिमत्त्वाची विविध रूपे स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या रूपाने जगाच्या इतिहासात कोरली आहेत. ते खन्या अर्थनि महाराष्ट्राचे 'ललामभूत' व्यक्तिमत्त्व असल्याचे गौरवोद्गार डॉ. सच्चिदानंद शेवडे यांनी काढले. हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालयातील साहेबरावजी बुट्टे पाटील स्मृती व्याख्यानमालेत 'सावरकर एक झंझावात' या विषयावर डॉ. शेवडे बोलत होते. संस्थेचे संचालक शांताराम घुमटकर, अॅड. मुकुंदराव आवटे, बाळासाहेब सांडभोर, उमेश आगरकर, प्राचार्य डॉ. एस. बी. पाटील, अॅड. राजमाला बुट्टे पाटील, उपप्राचार्य प्रा. जी. जी. गायकवाड, डॉ. कैलास सोनावणे, प्रबंधक कैलास पाचारणे व ग्रामस्थ या वेळी उपस्थित होते. प्रा. धनंजय बोन्हाडे यांनी सूत्रसंचालन केले. अक्षय कोळेकर याने आभार मानले.

महाराष्ट्राचे ललामभूत व्यक्तिमत्त्व म्हणजे सावरकर : डॉ. शेवडे

राजनुसंगर, (बातहार) : तत्काल
इतिहासकार, कवी, कानूनी विदेशी
देशमान, विद्यार्थी, प्रकाशक एवं लेखक
मनीषी शरीरात् एवं प्रतिबन्धित
विद्यालयीनी विदेशी लोग सामाजिकी
साक्षरतारूपा रूपाने मारात्मक नदी
तर जागरूकता सुनायांश्चास्त्राणि
कोलीं गेती असून ते खाय अधीक्षा
महाविद्यालयां लाभान्वयनं अस्तु
गोवर्धनं ते लोकं विद्यावाच्यं
कालाद् ते हृषीकेशं राजवा
महाविद्यालयात् अयोग्यं वाच्यावाच्यं
द्वृक्षपाठील स्त्रीं वाच्यावाच्यमलेली
साक्षरतारूप एक छाक्षराता या विद्यालय
साक्षरता होती।

या प्रसंगी संस्थाचे संचालक शांतिराम घुरुसे, डॉ. मुकुंद अवटे बाळासुनहेव सांदभोर, उमेश आगामरण, प्राचीराय डॉ. एस. बी. पाटीलांड व्याख्यानमाला रसितांत्रिका अध्यक्ष अंडेज राजमाला दुष्टपाटील, उपराजपाल प्रांजी. जी. गायकवाड, प्रबंधक कैलांडर प्राचारणे व ग्रामस्थ उपस्थित होते. डॉ. संविदानद शेवडे यांनी पुढे

महाराष्ट्राचे ललामभूत व्यक्तिमत्त्व म्हणजे सावरकर : डॉ. सच्चिदानंद शेवडे

राजसुलभम् । वाराह
तत्त्व, इतिहासकार, कवी,
क्रान्तिकारक, देशभाष,
साहित्यिक, पवकर अग्री एकाच
मानवी शरीराम असलेली
प्रतिभासंप्रय व्याख्यातांश्च
विविध रूपे स्थानांतरै
सावधारण्याचा प्राण भरतावत्याच
नव्हे, तर जागावत्याचा
सुवर्णाङ्गामे कोरली गेली असून
ते खाणी अथवे मराठांच्ये
ललम्बूरूप व्याख्यात असलेले
गोरीबाबू डॉ. सचिवांनी शेरडे
यांनी काढले. ते हुतात्यागांवाळ
महाविद्यालयात
सावधारणी चुव्हापटील मस्ती
व्याख्यानमतेत सावधक एक
डॉजाहात या विध्यावद बोलाव
होते.
यां प्रसंगी संस्कृतं चंचलाक
शांताम् घुमात, अ॒ं मुळ॑
आव॒, बालाकाव॒ बांड॒
उमेश आगास्कर, प्राचार्य डॉ

क्रान्तिकारकी उत्थापन कल्पनाय
 संगम महामाण गांधीजी हयेट सवारकार
 जाणीपर्वते गुरुवर्षणात आल्पाचे ते महालाले
 तासुख है व्यावर किंवा
 केसेन्ट्रा रांगावा ते त्या
 व्यक्तिच्या उत्तर ठरायला
 एस एसोन्ट आपां मुलांना
 पारक्रमाचा इतिहास शिकवत
 नसल्लांने मुलांच्ये शारदाखलची
 उमी की झाली अपूर्णा
 लकडा अभिनवाच्या हजारो
 जागा सिंह असवाच्ये ते दृष्टाले
 आपां जातीप्रतिच्या पालकडे
 जाओ मी घारतीव आहे अणी
 आपानी ओळख निर्माण
 करायला हवी
 यांची त्यांनी महाराष्ट्र
 सकाराकडे सवारकारचे
 इंतजमामील निवासस्थान
 असेले डॅड्या हाऊस तात्पात्र
 में उत्तर तेथे येथे येथे उत्तरात
 उत्तराची भागी कीती

डॉ. संजय शिंदे
द्वी विभाग प्रमुख

